

Mötesanteckning Ledningsrådet för hjälpmedel, 2026-06-02

Tid: Kl. 09:00 – 11:40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande

VGK	Anna Andersson	Fyrbodals Kommunalförbund
	Maria Ljung	Göteborgsregionens Kommunalförbund
	Erica Svensson	Sjuhärads Kommunalförbund
	Valon Hetemi	Göteborgs Stad
VGR	Carina Helgesson	Regionhälsan och Närhälsan
	Charlotte Widell	Sjukhus
	Katarina Edlund	Habilitering & Hälsa
	Adam Goldberg	Privat regional primärvård
Ordförande	Maria Olsson	VästKom, strateg
Vice ordförande	Magnus Kronvall	VGR, Koncernkontoret
Försörjare	Erica Cedervret Nilsson	Försörjningsförvaltningen
Förhinder	Sverker Andersson	Skaraborgs Kommunalförbund
	Lena Ludvigsson	Skaraborgs kommunalförbund (adj. socialtjänst)
Vakant	VGR	Sjukhus
Inbjudna	Magnus Hansson	Försörjningsförvaltningen, HMC (2a och 2b)
	Harriet Stjärneborn	Försörjningsförvaltningen, LMN (2a och 2c)
	Linnea Axéll	Försörjningsförvaltningen (4b)
	Mikael Doi	Försörjningsförvaltningen (4b)
	Piotr Gabrys	Samverkansfunktionen (4b)
	Henric Wichmann	Samverkansfunktionen (3c, 4a)
Samverkans- funktionen	Linda Augustsson, administrativt stöd och Anette Alfredsson, sekreterare	

1. Godkännande av dagordning och föregående anteckningar

- a) Maria Olsson hälsar alla välkomna till dagens möte.

Dagordningen fastställs med en övrig fråga om digitala läs.

- b) Föregående mötesanteckning godkänns och publiceras på Ledningsrådets webbsida på Hjälpmedel i Västra Götaland.

2. Rapporter från Försörjningsförvaltningen

a) Tertialrapport 1

Föredragande: Erica Cedervret, Magnus Hansson och Harriet Stjärneborn
Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

Läkemedelsnära produkter

Harriet inleder med att ge en sammanfattning av första tertialen för Läkemedelsnära produkter (LMN), vilket har präglats av en lugn start utan några större avvikelser. Belastningen på kundtjänst har stabiliserats och ligger

nu på mer normala nivåer. En utökning av lokaler i Skövdedepån förbereds bland annat i beredskapssyfte. Implementeringstiden för det nya upphandlingsavtalet för inkontinensprodukter har förlängts, eftersom förändringar i sortimentet innebär att många patienter behöver byta produkter. Orderingången har ökat inom flera områden, särskilt för nutrition samt blås- och tarmdysfunktion. Även beställningar via 1177 fortsatt ökar, vilket ses som positivt.

Det ackumulerade resultatet uppgår till cirka 1 miljon kronor, och prognosen för återbetalning till vårdgivare vid årsskiftet är cirka 6 miljoner kronor.

Hjälpmedelscentralen

Erica presenterar sammanfattning för Hjälpmedelscentralens processer som präglats av stabilitet, hög kvalitet och god måluppfyllelse. Under första tertialet har leverans-, konsultations- och underhållsprocesserna fungerat stabilt med genomgående goda resultat. Leveransmålen överstiger uppsatta mål, trots vissa mindre leveransstörningar från leverantör. Konsultationsprocessen visar hög servicegrad, där både planerade och akuta ärenden hanteras inom tidsramarna, delvis tack vare effektiviseringar så som webbtidbokning. Även underhållsprocessen håller hög nivå, med en stor andel åtgärder som avslutas inom eller snabbare än fastställda ledtider.

Det pågår flera utvecklingsprojekt inom Hjälpmedelscentralen bland annat för att utveckla arbetet med konsultation, specialanpassningar och orderberedning. Tillsammans med beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse har översyn gjorts av rutiner för rengöring inför återlämning av hjälpmedel och en förenklad hantering för hjälpmedel som förekommer i buffertförråd.

Magnus redovisar att Samarbetsavtalet för personliga hjälpmedel visar ett minusresultat på 15,5 mnkr ackumulerat april. Detta underskott hanteras av prisjusteringen (se punkt 3b). Överenskommelsen för medicintekniska produkter inom VGR har ett minus på 0,5 mnkr ackumulerat per april, men prognosen är ett nollresultat vid årsskiftet. Orsaken till underskottet för både samarbetsavtalet och överenskommelsen är ökade avskrivnings- och kassationskostnader samt att många produkter från tidigare upphandlingar får ett lägre hyrespris, enligt prismodellen, när nya upphandlingsavtal träder i kraft.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

b) Prisjustering 1 juli 2026, Hjälpmedelscentralen

Föredragande: Erica Cedervret och Magnus Hansson

Underlag från förra mötet har inför dagens möte kompletterats med hur hyresförändringen påverkar olika vårdgivare.

Förslaget innebär att hyrespriset för läkemedelsautomater sänks med cirka 30 % och att hyrespriser på övriga hjälpmedel höjs med totalt cirka 14 % (kommunerna cirka 13 % och VGR cirka 16 %).

Habilitering & Hälsa ställer sig bakom förslag till prisjustering, men påtalar att de får stå för ökade hjälpmedelskostnader orsakade av läkemedelsautomater, som är hjälpmedel de inte förskriver. Läkemedelsautomater kräver att patienten har öppenvårdsdos och privat primärvård lyfter fram problematik med skenande kostnader för denna tjänst. I dialogen görs inspel kring att beakta samhällsperspektivet och att samverka utifrån ett helhetsperspektiv i situationer när kostnader för en huvudman kan innebära vinster för en annan.

Hjälpmedelscentralen föreslår en genomgång och en eventuell översyn av den ekonomiska prismodellen och ser positivt på att framöver arbeta tätare med ledningsrådet gällande planering och uppföljning av ekonomin.

Presidiet föreslår att frågan om öppenvårdsdos bereds i forum utanför samarbetsorganisationen för hjälpmedel.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel ställer sig bakom föreslagen prisjustering.

Fortsatt hantering: För prisjustering inom Samarbetsavtalet för personliga hjälpmedel går ärendet vidare till regiondirektören för verkställighetsbeslut.

Presidiet återkommer med frågan om utveckling av den ekonomiska modellen och hur frågan om öppenvårdsdos förs vidare.

Samverkansfunktionen tar med prisjusteringen i informationsmaterialet för kommunikation.

c) Prisjustering 1 juli 2026, Läkemedelsnära produkter

Föredragande: Harriet Stjärneborn

Läkemedelsnära produkter hade inför mötet planerat att lämna förslag på prisjustering, men har valt att avvakta då en ekonomisk genomlysning pågår. Ärendet har därför dragits tillbaka, men återkommer förmodligen inför årsskiftet.

3. Beslutsärenden

a) Reviderat beslutsstöd – benämning av aspekter

Föredragande: Henric Wichmann

Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

På ledningsrådet 21 april 2026 beslutade ledningsrådet att justera prioriteringen mellan de olika aspekterna i beslutsstödens sammanfattning. Samverkansfunktionen fick då uppdrag att flytta "Ekonomi, verksamhetsnytta och samhällsvinst" till matrisens mellannivå och återkomma med förslag på rubriksättning för "Målgruppens perspektiv".

I samband med genomförandet identifierade samverkansfunktionen behov av att även förtydligat aspekterna "Hälso- och sjukvårdskompetens" och "Produkter inom produktområdet", vilket också omfattas i föreliggande förslag.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel beslutar att ersätta tre av de nuvarande benämningarna av aspekterna i beslutsstöden inom hälso- och sjukvård:

- Målgruppens perspektiv ersätts med Patientgrupp och behandlingsnytta
- Hälso- och sjukvårdskompetens med Hälso- och sjukvårdskompetens i förskrivningsprocessen
- Produkter inom produktområdet med Hjälpmedel inom produktområdet: Egenskaper och användning

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen uppdaterar beslutsstöden och informerar berörda beredningsgrupper.

b) Ansökan nytt produktområde mätning av ögontryck (tonometer) som egenmonitorering vid risk för och vid glaukom

Föredragande: Linda Augustsson

Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

En ansökan har inkommit om att införa mätare för ögontryck (tonometer) som förskrivningsbart hjälpmedel för egenmonitorering i patientens hemmiljö. Det möjliggör att patienten själv eller med stöd av närstående under en tidsbegränsad period kan mäta sitt ögontryck vid upprepade tillfällen, exempelvis i samband med utredning, insättning av eller justering av behandling. I dag sker mätning av ögontryck huvudsakligen vid mottagningsbesök inom specialistvården.

Ansökan beskriver att målgruppen främst är personer med etablerat eller misstänkt glaukom som har svårigheter att ta sig till vården, och där egenmätning kan bidra till mer jämlik och tillgänglig uppföljning. Ansökan har stämts av med samordningsråd ögon.

Ledningsrådet ser positivt på ansökan då hjälpmedlet förväntas ge hög patientnytta samtidigt som det kan minska arbetsbördan för specialistvården.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel ställer sig bakom ansökan att införa anvisning för mätare av ögontryck i Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård och därmed göra den förskrivningsbar i Västra Götaland.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen skriver underlag för beslut av hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektören för Västra Götalandsregionen.

Produktområdet förs in i handboken när det finns ett upphandlat sortiment.

c) Samarbetsavtal personliga hjälpmedel och förbrukningsartiklar

Föredragande: Henric Wichmann och Anette Alfredsson

Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

Under hösten 2025 utvärderades två samarbetsavtal: *Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel* och *Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion*. Utifrån utvärderingen fick samverkansfunktionen i uppdrag av ledningsrådet att utreda möjligheten att slå ihop samarbetsavtalen alternativt likrikta dem så mycket som möjligt.

Efter samråd med jurist är rekommendationen att avstå från en sammanslagning. Detta då de strukturella och juridiska skillnaderna mellan avtalsområdena väger tyngre än de administrativa vinsterna. En sammanslagning riskerar även att öka komplexiteten och försämra användbarheten, samtidigt som den kräver betydande resurser att genomföra.

Samverkansfunktionen föreslår därför det fortsatt ska vara två samarbetsavtal och att *Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion* uppdateras för att motsvara dagens organisation samt tecknas om av parterna. Tjänsternas omfattning påverkas inte inom ramen för revideringen.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel beslutar att:

1. Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel och Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion kvarstår som två separata avtal.
2. Huvudavtal och specifikationer inom Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion revideras och tecknas om.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen ombesörjer att beslutade åtgärder genomförs.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

d) Läkemedelsautomat exkluderat från grundutrustningsavtal

Föredragande: Anette Alfredsson

Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

De kommuner som vill kunna beställa grundutrustning måste vara angivna som avropande parter i upphandlingsunderlaget. Inför varje ny produktupphandling inom Samarbetsavtalet för försörjning av personliga hjälpmedel får de därför frågan om de avser att beställa aktuella hjälpmedel som grundutrustning. Både för att de behöver vara angivna som avtalspart och för beräkning av den uppskattade takvolymen.

Inför att ny upphandling av medicinpåminnare och läkemedelsautomater ska påbörjas under hösten har beredningsgrupp Handbok & Sortiment hälso- och

sjukvård fått frågan från produktkonsulent om eventuella avsteg från möjligheten att avropa läkemedelsautomat som grundutrustning.

Beredningsgruppen har gjort ställningstagandet att läkemedelsautomat med administrationstjänst inte är lämplig som grundutrustning, då den kräver individuell anpassning och i kombination med administrationstjänst blir starkt knuten till individen samt ställer krav på hälso- och sjukvårdskompetens.

Ledningsrådet instämmer i att det är rimligt att läkemedelsautomater med administrationstjänst inte hanteras som grundutrustning, men ser att det fortsatt behövs dialog om vad som kan beställas inom ramen för kommunernas grundutrustning.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel beslutar att läkemedelsautomat med administrationstjänst inte ska kunna beställas som grundutrustning.

Fortsatt hantering: Information till Hjälpmedelscentralen om att exkludera läkemedelsautomat med administrationstjänst då frågan ställs till kommunerna om de avser att avropa medicinpåminnare och övriga läkemedelsautomater, inom ramen för kommande upphandling.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

4. Information och dialog

a) Beredskapsplan

Föredragande: Henric Wichmann, Erica Cedervret Nilsson
Underlag har funnits tillgängligt inför mötet.

På uppdrag av presidiet har en arbetsgrupp tillsatts som har påbörjat arbetet med att titta på förutsättningarna för försörjningsberedskap. Arbetsgruppen består av representanter från samverkansfunktionen, Hjälpmedelscentralen och Läkemedelsnära produkter.

Socialstyrelsen har fått uppdrag att lämna underlag till regeringen med förslag på förordning som ska träda i kraft 1 januari 2027. Sannolikt kommer det dock inte omfatta skyldighet för regioner och kommuner att lagerhålla sjukvårdsprodukter som förskrivs till enskilda patienter.

Ledningsrådet ser att det finns behov av att säkerställa tillgången till personliga hjälpmedel och förbrukningsartiklar i händelse av kris eller krig. Med då det i närtid kommer saknas nationella direktiv behöver frågan omhändertas i Västra Götaland. Dialog förs om vilken gruppering inom hjälpmedelsarbetet som kan ge ett uppdrag för det fortsatta arbetet.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Arbetsgruppen önskar vägledning i det fortsatta arbetet med gemensam beredskap i Västra Götaland. Presidiet undersöker och

återkommer till ledningsrådet kring uppdragsgivare för det fortsatta beredskapsarbetet.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

b) Statusrapport upphandling nytt försörjningssystem och beställningsgränssnitt

Föredragande: Linnea Axéll, Mikael Doi och Piotr Gabrys

Leverantören har aviserat att webSesam når end of life 31 december 2026, vilket betyder en övergång under Q4, vilket är tidigare än vad som tidigare informerats om. Dagens webSesam och det nya Visma webSesam kommer fungera parallellt under driftsättning.

Hjälpmedelscentralen önskar starta en grupp som kan utföra användartester i Visma webSesam. Syftet är att kunna ge input till utbildningsmaterial och implementeringsplan. Införandet av Visma webSesam förväntas ske under april till juni 2027.

Piotr lyfter och del farhågor som tagits upp beredningsgrupp IT-stöd 29 maj gällande tidsplanen, vårdgivarförankring i besluten om införandet och om utbildningsinsatser. Hjälpmedelscentralen bemöter synpunkterna med att det är ett befintligt system som många regioner redan använder och att handlingsutrymmet i dagsläget inte är så stort.

Dialogen fokuserar på hur man ska organisera användartester, vikten av en bred och representativ testgrupp, samt att testerna bör prioritera användarupplevelse snarare än enbart tekniska funktioner.

Presidiet lyfter fram det goda samarbetet i tidigare arbetsgrupper som arbetade med hur delaktigheten för vårdgivarna skulle säkerställas, men känner nu en oro för hur användarperspektivet tillgodoses.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och önskar att följa ärendet vidare.

Fortsatt hantering: Presidiet kommer att lyfta frågan om involvering och samverkan vidare med berörda inom Försörjningsförvaltningen.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation. Ny lägesrapport ges på nästa möte.

c) Jävsdeklarationer för samarbetsorganisationen

Föredragande: Linda Augustsson

Rutinen för hantering av jäv inom samarbetsorganisationen har funnits tillgänglig som bilaga inför mötet.

VGR har nu justerat blanketterna för jävsdeklarationer i Barium. Nästa steg är att samverkansfunktionen kommer skicka ut länk till ledningsrådets representanter där alla ombud fylla i jävsdeklarationerna.

Rutinen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen initierar ärenden i Barium. Representanterna i ledningsrådet kommer få länkar för att fylla i jävsdeklarationerna.

d) Rapport angående läkemedelsautomat

Föredragande: Linda Augustsson

Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

Under våren har följande aktiviteter genomförts inom samarbetsorganisationen:

- Information via hjälpmedelsforum med fokus på följsamhet till avtal men även generellt om läkemedelsautomat (delvis samma information som tidigare)
- Information via SOR primärvårdsrådet och SOR Vuxenpsykiatri för uppföljning av implementering av förskrivning av läkemedelsautomater
- Reviderat informationsmaterial på webbsidan Erfarenhetsutbyte och stödmateriäl inom hjälpmedelsområdet.
- Enkät till kommuner för att inventera hur långt de kommit med implementering av nytt arbetssätt och behov framåt.
- Förslag på prissänkning på Evondos modeller från och med juli 2026, för att stimulera förskrivning.

Totalt antal läkemedelsautomater registrerade på patient 30 april 2026 var 1584 (1406 i november 2025). Det ligger fortfarande fel betalare för cirka 30 läkemedelsautomater, där regional primärvård får fakturor på läkemedelsautomater som kommunerna förskrivit. Det behövs ett fortsatt arbete med att sprida kunskap om att kommunerna måste byta till kommunal baskod för patienter där kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar.

Linda presenterar svar från de 39 kommuner som har besvarat en enkät som skickades under våren.

- Få medicinpåminnare förskrivs i kommunerna
- Samtliga kommuner har helt eller delvis implementerat arbetssätt kring läkemedelsautomater.
- 28 kommuner svarar att behovet inte är täckt, men det finns stor variation mellan kommunerna.
- Det behöver bli en bättre samverkan mellan kommun och regional primärvård. Enkäten bekräftar att samverkan förstärkas.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

Ny rapport till ledningsrådet ges på mötet i december 2026.

5. Ärenden utan föredragning

a) Rapport över volymer av digitala hjälpmedel hos patient/brukare

Bilaga med diagram över antal registrerade personliga hjälpmedel från juni 2025 till april 2026 har funnits tillgänglig inför mötet.

Läkemedelsautomat med administrationstjänst tillsammans med digital blodtrycksmätare är fortsatt de hjälpmedel som förskrivs i störst omfattning.

Inom socialtjänst ses en mindre ökning av digitala lås, mobila trygghetslarm och digital tillsyn jämfört med månaden innan.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Statusrapport om digitala hjälpmedel återkommer på nästa möte.

b) Ingen upphandling av mobilt CTG

Bilaga har funnits tillgänglig inför mötet.

I augusti 2024 inkom en ansökan från Mottagning för gravida och nyförlösta vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra om att införa mobilt CTG (cardiotokografi) som förskrivningsbart personligt hjälpmedel i Västra Götalandsregionen. Syftet var att möjliggöra egenmonitorering i hemmet för definierade grupper med risker, exempelvis gravida med läkemedelsbehandlad diabetes eller gravid med tidig vattenavgång.

Ledningsrådet ställde sig bakom förslaget i september 2025 och därefter togs även beslut av hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektören.

Inför uppstart av upphandling togs en ny kontakt med den verksamhet som gjorde ansökan då det framkom att de ändrat sina lokala riktlinjer, vilket innebär att de aktuella målgrupperna har minskat avsevärt i antal. Vidare har ny kontakt tagits med övriga verksamheter i regionen utan att något tydligt intresse för arbetssättet eller gemensam upphandling framkommit.

Processen för upphandling har avbrutits. Verksamheten får återkomma med en ny ansökan om behov uppstår framöver.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

c) Rapport från projektet länsgemensam plattform

En användardriven RFI genomförs för att samla in kunskap om marknadens förmågor utifrån både nuvarande och framtida arbetssätt. RFI:n utgör ett kunskapsunderlag och innebär inte ställningstagande till lösning eller leverantör.

Fortsatt planering enligt projektplan:

- Dialog och insamling av input inom ramen för RFI
- Analys och sammanställning av resultat
- Fortsatt arbete i projektet enligt fastställd projektplan
- Samverkan med kommuner, region och relevanta samverkansaktörer

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Statusrapport om länsgemensam plattform för digitala hjälpmedel återkommer på nästa möte.

6. Ärenden till och från Samrådsorganet (SRO)

a) Information till SRO

Beredskapsfrågan lyfts på möte under hösten.

b) Information från SRO

Inget aktuellt.

7. Övriga frågor

a) Digitala lås (Valon)

Göteborgs Stad håller på att implementera digitala lås. Enligt beslut är digitala lås köphjälpmedel. Kommunen ifrågasätter prispåslaget på 12,8 %, som enligt prismodellen läggs på alla köphjälpmedel. De har önskemål om en översyn av detta prispåslag då hanteringen sköts helt och hållet mellan kommunen och den upphandlade leverantören.

Fortsatt hantering: Presidiet föreslår att frågeställningen tas med i en gemensam översyn av prissättningsmodellen.

b) Utvärdering av dagens möte

Inget specifikt lyfts.

8. Kommande möte

Maria avslutar mötet, tackar alla för i dag och önskar alla en trevlig sommar. Nästa möte är ett fysiskt möte på Stationshuset konferens 10 september.